

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

18. marts 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 73 (Alm. del) af 14. december 2021 stillet efter ønske fra Henning Hyllested (EL)

Spørgsmål

Det Miljøøkonomiske Råd har netop fremlagt en rapport i december 2021, der bl.a. indeholder en analyse af de eksterne omkostninger ved bilisme. Vil ministeren forklare, hvorledes de forudsætninger, som det Miljøøkonomiske Råds formandskab anvender i analysen af de eksterne omkostninger ved bilisme, adskiller sig fra de forudsætninger, som Finansministeriet anbefaler, at centraladministrationen anvender i analyser af de eksterne omkostninger ved bilisme, jf. Finansministeriets Nøgletalskatalog og de seneste transportøkonomiske enhedspriser.

Svar

Inden for de seneste år har flere forskellige analyser vist en betydelig variation i estimaterne for de eksterne omkostninger ved kørsel.

I analyserne er det forsøgt at fastlægge størrelsesordenen af de eksterne effekter ved kørsel, herunder ved differentiering efter tid og sted for kørslen samt drivmiddel. Blandt andet har *De Økonomiske Råd* inden for de seneste år præsenteret to sådanne analyser.¹ *Vejdirektoratet* har ligeledes for nyligt lavet en ny analyse af de eksterne effekter knyttet til trængsel. Analyserne varierer betydeligt i deres estimater for de eksterne omkostninger knyttet til bilkørsel.

Fx konkluderer Det Miljøøkonomiske Råd (DMØR) i deres nyeste analyse fra 2021, at de eksterne omkostninger forbundet med privatbilismen overordnet set er af en størrelsesorden, der betyder, at biler er *underbeskattet*, mens tidligere opgørelser har vist, at beskatningen af konventionelle biler *overstiger* de eksterne omkostninger ved kørsel med 30-60 pct., jf. DMØR, *Økonomi og Miljø 2018*.

Ændringen i DMØR's nyeste analyse skyldes især, at DMØR anvender langt højere marginale eksterne omkostninger for trængsel og ulykker end tidligere. For *ulykker* er de marginale eksterne omkostninger tredoblet i forhold til DMØR 2018. Ifølge rapporten skyldes det, at der er korrigeret for mørketal, dvs. at der er taget højde for, at ikke alle ulykker rapporteres til politiet. For *trængsel* er de eksterne omkostninger i DMØR's model opdateret med afsæt i et arbejde i *Vejdirektoratet*.

De Økonomiske Råd (2018), "*Økonomi og Miljø 2018*" og De Økonomiske Råd (2021), "*Økonomi og Miljø 2021*".

I opdateringen øges de marginale eksterne omkostninger for trængsel til det fire-dobbelte i forhold til 2018. DMØR har desuden lagt til grund, at trafikarbejdet stiger med 71 pct. fra 2013 og frem mod 2030, hvilket påvirker størrelsen af ekster-naliteten.

I nylige opgørelser fra Vejdirektoratet er skønnet for trængslen et resultat af en modelberegning i Landstrafikmodellen, hvor generelle speed flow-kurver ekstra-poles til en situation med 5 pct. højere trafik på en given strækning. Vejdirekto-ratets opgørelse beregner trængsel på baggrund af en fremskrivning til 2025.

Det er Finansministeriets vurdering, at de store ændringer, der er sket i konklusio-nen vedr. de eksterne omkostningers karakter mellem de forskellige analyser, giver anledning til grundigere at undersøge forskellen i metoder og følsomheder i de en-kele analyser. Forskellene i størrelsen på de eksterne effekter kan have stor betyd-ning i samfundsøkonomiske analyser.

Det bemærkes derudover, at Vejdirektoratet i sit dokumentationsnotat vedr. opda-teringen i juni 2020 skriver, at *"generelt vil der være særdeles stor forskel på den reelle effekt pr. kørt km, af forskellige tiltag og projekter, bl.a. afhængigt af, hvor de har effekt. Mere kon-crete bud vil derfor ofte være at foretrække. Men gns. priserne her kan anvendes som grove bud, i mangel af bedre, og vil formentligt være velegnede til at regne på nogle former for landsdækkende tiltag."*²

Finansministeriet ønsker på baggrund af ovenstående, at der skabes større klarhed om baggrunden for de forskellige metoder og resultater. Der er derfor taget initia-tiv til at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til formål at kort-lægge og vurdere enhedsværdier for de eksterne omkostninger knyttet til bilkørsel, hvilket bl.a. vil gøres på baggrund af de foreliggende analyser. Transportministe-riet, Skatteministeriet og Finansministeriet vil deltage i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen vil som en del af sit arbejde bl.a. skulle kortlægge og belyse, hvor-dan de forskellige estimater for de eksterne omkostninger ved kørsel adskiller sig fra hinanden i de forskellige analyser, der er foretaget inden for de senere år. I den forbindelse forventes det også mere detaljeret belyst, hvorledes de forudsætninger, som det Miljøøkonomiske Råd anvender i deres analyse, adskiller sig fra forudsæt-ningerne i de Transportøkonomiske enhedspriser.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

---

² Vejdirektoratet (2020), *Opdatering af trængselsomkostninger pr. km*